

Miljö- och byggnadsnämnden

Plats och tid	Kallingsalen, Stadshuset, kl. 08:00		
Beslutande	Ledamöter	Se särskild förteckning	
	Ersättare	Se särskild förteckning	
Övriga närvarande	Se särskild förteckning		
Justerare	Ulrik Lindqvist (S)		
Justeringsdag	Digital justering, 2023-06-14, i anslutning till sammanträdet.		
Underskrifter	Sekreterare	Åsa Rosenius	Paragrafer §§ 124-125 OJ
	Ordförande	Lennart Gustafsson (L)	
	Justerare	Ulrik Lindqvist (S)	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är **omedelbart justerat**. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsinstans Miljö- och byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum 2023-06-14

Datum då anslaget sätts upp 2023-06-14

Datum då anslaget tas ned 2023-07-07

Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliet, Stadshuset.

Underskrift

Åsa Rosenius,
Nämndsekreterare för miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden

Närvarolista

Beslutande

Ledamöter

Lennart Gustafsson (L), Ordförande
Tony Holgersson (SD), 1:e vice ordförande
Ulrik Lindqvist (S), 2:e vice ordförande
Lennarth Förberg (M)
Jocim Johansson (M)
Mattias Ronnestad (SD)
Anna-Karin Wallgren (S)
Pär Dover (S)
Kenth Zickbauer (S)
Hillevi Andersson (C)
Peter Bowin (V)

Tjänstgörande ersättare

Johan Grönblad (SD) tjänstgör istället för Joel Norgren (L)
Birger Palmqvist (KD) tjänstgör istället för Johannes Chen (M)

Övriga närvarande

Ersättare

Thomas Svensson (SD)

Tjänstemän

Patrik Eriksson, förvaltningschef
Oskar Engdahl, enhetschef/förvaltningsjurist § 125
Åsa Rosenius, nämndsekreterare

Miljö- och byggnadsnämnden

Ärendelista

§ 115 Dnr 2023-000007	4
Dag för justering och val av justerare för MBN 2023-06-14	4
§ 124 Dnr 2023-000072	5
Remiss av promemorian Jägares överlåtelse av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsument.....	5
§ 125 Dnr 2023-000051 233	11
Lilla Kulleryd X - nybyggnad av vindkraftverk i efterhand, Bygg-R 2023/125.....	11

Miljö- och byggnadsnämnden

§ 115

Dnr 2023-000007

Dag för justering och val av justerare för MBN 2023-06-14

Sammanfattning

Enligt tidplanen för miljö- och byggnadsnämnden 2023, som beslutades om vid nämndsammanträdet 2023-01-25 § 10, så är planerad justering 2023-06-20.

Enligt MBN (miljö- och byggnadsnämnden) § 4/2023 är 2:e vice ordförande Ulrik Lindqvist (S) ordinarie justerare jämte ordföranden under mandatperioden 2023-2026.

Beslutsförslag

Miljö- och byggnadsnämnden föreslås besluta att:

1. Tid för justering av sammanträdesprotokollet 2023-06-14 blir 2023-06-20, digital signering.
2. Det omedelbart justerade protokollet justeras 2023-06-14, digital signering.

Yrkanden

Ordförande Lennart Gustafsson (L) yrkar bifall till tjänsteförslaget.

Propositionsordning

Ordförande Lennart Gustafsson (L) ställer proposition på yrkandet och finner att miljö- och byggnadsnämnden bifaller detsamma.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att:

1. Tid för justering av sammanträdesprotokollet 2023-06-14 blir 2023-06-20, digital signering.
2. Det omedelbart justerade protokollet justeras 2023-06-14, digital signering.

Exp:

Akten

Miljö- och byggnadsnämnden

§ 124

Dnr 2023-000072

Remiss av promemorian Jägares överlåtelse av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsument

Sammanfattning

De ärenden som kommer att behöva hanteras av kommunerna gällande de föreslagna reglerna begränsas till de sanktionsavgifter som behöver fastställas i händelse av att någon detaljhandelsanläggning inte följer de regler kring dokumentation, dvs spårbarhet, som Livsmedelsverket kan införa.

Bedömning

De ärenden som kommer att behöva hanteras av miljö- och byggnadsnämnden bedöms bli få.

Ronneby kommun är en av de inbjudna remissinstanserna för aktuell remiss. Svar ska ha inkommit senast den 30 juli 2023.

Remissen innehåller förslag om hur samhället ska ha möjlighet till kontroll av livsmedelssäkerheten när det gäller livsmedel till enskilda konsumenter. Det finns bl a EU-lagstiftning som kräver detta.

Inom EU ska livsmedelskedjan som går fram till konsumenterna alltid stå under någon myndighets kontrollansvar. Skulle någonting gå fel ska någon kontrollmyndighet ha möjlighet och ansvar att ingripa. Lantbruksföretag producerar en del primärprodukter som får säljas direkt från dem till konsumenter. Primärprodukter är sådana produkter som utan vidare hantering som förändrar produkten säljs vidare t ex spannmål, potatis, grönsaker, frukt. Det finns idag en definition av att vilt med päls respektive fjäderdräkt är primärprodukter, men att kött av vilt inte är en primärprodukt.

Det finns få risker för konsumenten när det gäller primärprodukter men flera risker när det gäller animalieprodukter och olika sammansatta produkter.

Formellt är lantbruksföretag oftast redan registrerade hos länsstyrelsen genom deras register över lantbruksföretag. Primärproduktion ska stå under länsstyrelsens livsmedelskontroll och på det här sättet uppfylls EU:s regelverk. Nästkommande led som restauranger, kök av olika slag, butiker, vissa tillverkare etc ska stå under kommunernas tillsynsansvar och riktigt stora tillverkare samt animalieanläggningar som mejerier/slakterier ska stå under Livsmedelsverkets tillsynsansvar.

Miljö- och byggnadsnämnden

Kött är generellt inte en primärprodukt. Kött som slaktas och inte är för det egna hushållets behov, sk husbehovsslakt, betraktas som svartslakt och skulle behöva hanteras som ett sanktionsärende eller ärende om åtalsanmälan hos kontrollmyndigheten samt förbud osv.

De planerade reglerna skulle göra att en viss mängd vildsvin och kött av vildsvin ska räknas in som en primärprodukt och få säljas direkt till konsument. Jägaren ska få leverera högst 10 vildsvin och kött av högst 10 vildsvin om jägaren är anmäld till ansvarig kontrollmyndighet. Innan jägaren levererar vildsvin eller kött av vildsvin ska det ha provtagits för trikiner och lab-test ska vara negativt. (Inom vissa områden i Sverige ska prov tas för förekomst av cesium-137, gäller inte här). Jägaren ska också ha genomgått en av Livsmedelsverket godkänd särskild utbildning för hygienisk hantering, provtagning och spårbarhet. Jägaren ska också dokumentera de leveranser som han/hon levererar direkt till slutkonsumenter för möjlighet till spårbarhet av köttet.

De föreslagna nya reglerna för att utöka möjligheterna för jägare att överlåta små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsument. Målet är att öka möjligheterna och incitamentet för jägare jaga mera vildsvin och möjligheterna för jägare att få avsättning för vildsvinsköttet.

Förslaget är registrering av jägare som avser att leverera viltsvinskött ska registrera sig hos länsstyrelsen där de är folkbokförda. För jägare som inte är folkbokförda i Sverige gäller länsstyrelsen i Skåne län. Skulle verksamheten gälla utanför länet där jägaren är folkbokförd är även den länsstyrelsen behörig att utöva offentlig kontroll i ärendet.

Skulle ”viltsvinsverksamheten” vara större än 10 vildsvin och kött av 10 vildsvin kan det bli aktuellt med registrering eller godkännande av livsmedelsverksamhet. Detta ska bedömas i varje enskilt fall enligt Livsmedelsverket. I sådana fall bör ändå länsstyrelsen vara behörig myndighet.

Det finns idag ett system med vilthanteringsanläggningar dit vilt kan transporteras på olika sätt och därefter ingå i livsmedelskedjan. Dessa förslag som görs nu görs för att öka tillgänglighet av vildsvin för konsumenter och för att minska vildsvinsstammen.

Det står i remissen om vissa förslag till förändringar i lagstiftning som gäller sekretess av registeruppgifter för att jägare och förvaring av vapen inte ska röjas. Dessa förslag har inte med miljö- och byggnadsnämndens verksamhet att göra.

Miljö- och byggnadsnämnden

I remissen står att kommunerna berörs eftersom vi utövar offentlig kontroll över detaljhandelsanläggningar i Sverige. Skulle det upptäckas att en sådan anläggning inte uppfyller de krav på dokumentation som Livsmedelsverket har möjlighet att införa kommer sanktionsavgiftsärendet att behöva hanteras av miljö- och byggnadsnämnden.

Beslutsförslag

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att inte ha några synpunkter på förslagen kring jägares överlåtelse av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsument.

Då yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2023-06-15 föreslås miljö- och byggnadsnämnden att justera paragrafen omedelbart.

Underlag

Remiss av promemorian Jägars överlåtelse av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsument.

Remissmissiv 2023 02318.

Remiss av promemorian Jägars överlåtelse av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsument - svar senast den 30 juli 2023.

Miljö- och byggnadsnämnden

Deltar i debatten

I debatten deltar Lennart Gustafsson (L), Lennarth Förberg (M), Pär Dover (S), Anna-Karin Wallgren (S), Hillevi Andersson (C), Tony Holgersson (SD), Thomas Svensson (SD), Peter Bowin (V) och Kenth Zickbauer (S).

Yrkanden

Ledamot Lennarth Förberg (M) yrkar bifall till tjänsteförslaget, med följande tillägg:

1. Förslaget till yttrande inleds med texten ”Sedan vildsvin återintroducerades i den svenska faunan genom riksdagsbeslut på 1980-talet, har antalet ökat från cirka 500 djur 1990 till cirka 300 000 djur 2021, trots en årlig avskjutning på mellan 100 000 och 150 000 djur.

Vildsvinsstammen orsakar ansevliga viltskador på grödor samt viltolyckor i trafiken.

Naturvårdsverket har konstaterat att vildsvin bör jagas hårdare. Ökad jakt förutsätter att det finns god avsättning för köttet.”

2. Texten under rubriken ”Bedömning” ovan ska vara med i förslaget till yttrande (förutom de tre första styckena).

Propositionsordning

Ordförande Lennart Gustafsson (L) ställer proposition på yrkandet och finner att miljö- och byggnadsnämnden bifaller detsamma.

Miljö- och byggnadsnämnden

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att lämna in nedanstående text som yttrande från Ronneby kommun till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet på Regeringskansliet.

Yttrande

Sedan vildsvin återintroducerades i den svenska faunan genom riksdagsbeslut på 1980-talet, har antalet ökat från cirka 500 djur 1990 till cirka 300 000 djur 2021, trots en årlig avskjutning på mellan 100 000 och 150 000 djur.

Vildsvinsstammen orsakar ansenliga viltskador på grödor samt viltolyckor i trafiken.

Naturvårdsverket har konstaterat att vildsvin bör jagas hårdare. Ökad jakt förutsätter att det finns god avsättning för köttet.

Inom EU ska livsmedelskedjan som går fram till konsumenterna alltid stå under någon myndighets kontrollansvar. Skulle någonting gå fel ska någon kontrollmyndighet ha möjlighet och ansvar att ingripa. Lantbruksföretag producerar en del primärprodukter som får säljas direkt från dem till konsumenter. Primärprodukter är sådana produkter som utan vidare hantering som förändrar produkten säljs vidare t ex spannmål, potatis, grönsaker, frukt. Det finns idag en definition av att vilt med päls respektive fjäderdräkt är primärprodukter, men att kött av vilt inte är en primärprodukt.

Det finns få risker för konsumenten när det gäller primärprodukter men flera risker när det gäller animalieprodukter och olika sammansatta produkter.

Formellt är lantbruksföretag oftast redan registrerade hos länsstyrelsen genom deras register över lantbruksföretag. Primärproduktion ska stå under länsstyrelsens livsmedelskontroll och på det här sättet uppfylls EU:s regelverk. Nästkommande led som restauranger, kök av olika slag, butiker, vissa tillverkare etc ska stå under kommunernas tillsynsansvar och riktigt stora tillverkare samt animalieanläggningar som mejerier/slakterier ska stå under Livsmedelsverkets tillsynsansvar.

Kött är generellt inte en primärprodukt. Kött som slaktas och inte är för det egna hushållets behov, sk husbehovsslakt, betraktas som svartslakt och skulle behöva hanteras som ett sanktionsärende eller ärende om åtalsanmälan hos kontrollmyndigheten samt förbud osv.

De planerade reglerna skulle göra att en viss mängd vildsvin och kött av vildsvin ska räknas in som en primärprodukt och få säljas direkt till konsument. Jägaren ska få leverera högst 10 vildsvin och kött av högst 10 vildsvin om jägaren är anmäld till ansvarig kontrollmyndighet. Innan jägaren levererar vildsvin eller kött av vildsvin ska det ha provtagits för trikiner och lab-test ska vara negativt. (Inom vissa områden i Sverige ska prov tas för

Miljö- och byggnadsnämnden

förekomst av cesium-137, gäller inte här). Jägaren ska också ha genomgått en av Livsmedelsverket godkänd särskild utbildning för hygienisk hantering, provtagning och spårbarhet. Jägaren ska också dokumentera de leveranser som han/hon levererar direkt till slutkonsumenter för möjlighet till spårbarhet av köttet.

De föreslagna nya reglerna för att utöka möjligheterna för jägare att överlåta små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsument. Målet är att öka möjligheterna och incitamentet för jägare jaga mera vildsvin och möjligheterna för jägare att få avsättning för vildsvinsköttet.

Förslaget är registrering av jägare som avser att leverera viltsvinskött ska registrera sig hos länsstyrelsen där de är folkbokförda. För jägare som inte är folkbokförda i Sverige gäller länsstyrelsen i Skåne län. Skulle verksamheten gälla utanför länet där jägaren är folkbokförd är även den länsstyrelsen behörig att utöva offentlig kontroll i ärendet.

Skulle "viltsvinsverksamheten" vara större än 10 vildsvin och kött av 10 vildsvin kan det bli aktuellt med registrering eller godkännande av livsmedelsverksamhet. Detta ska bedömas i varje enskilt fall enligt Livsmedelsverket. I sådana fall bör ändå länsstyrelsen vara behörig myndighet.

Det finns idag ett system med vilthanteringsanläggningar dit vilt kan transporteras på olika sätt och därefter ingå i livsmedelskedjan. Dessa förslag som görs nu görs för att öka tillgänglighet av vildsvin för konsumenter och för att minska vildsvinsstammen.

Det står i remissen om vissa förslag till förändringar i lagstiftning som gäller sekretess av registeruppgifter för att jägare och förvaring av vapen inte ska röjas. Dessa förslag har inte med miljö- och byggnadsnämndens verksamhet att göra.

I remissen står att kommunerna berörs eftersom vi utövar offentlig kontroll över detaljhandelsanläggningar i Sverige. Skulle det upptäckas att en sådan anläggning inte uppfyller de krav på dokumentation som Livsmedelsverket har möjlighet att införa kommer sanktionsavgiftsärendet att behöva hanteras av miljö- och byggnadsnämnden.

Då yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2023-06-15 beslutar miljö- och byggnadsnämnden att justera paragrafen omedelbart.

Exp:

Kommunstyrelsen dnr. 2023-000287

Utredare Amelie Hultman, Kommunkansliet amelie.hultman@ronneby.se

Akten

Miljö- och byggnadsnämnden

§ 125

Dnr 2023-000051 233

Lilla Kulleryd X - nybyggnad av vindkraftverk i efterhand, Bygg-R 2023/125

Sammanfattning

Text hämtad från tjänsteskrivelsen:

Sökande: X.

Fastighetsägare: X och X.

Ansökan avser: Nybyggnad av vindkraftverk

Orsak till MBN: Principiell betydelse.

Förutsättningar

År 2009 beviljade miljö- och byggnadsnämnden en ansökan om bygglov för ett vindkraftverk på fastigheten Lilla Kulleryd X. Bygglovet överklagades 2014 utav personer mot vilka bygglovet inte hade fått laga kraft. Vindkraftverket hade då varit i drift sen 2013. Sen vindkraftverkets togs i drift 2013 har otaliga klagomål inkommit till miljö- och byggnadsförvaltningen. Klagomålen har till största del berört buller och skuggning. Mark- och miljööverdomstolen upphävde slutligen beslutet 2018.

Det ansöktes då om ett nytt bygglov i efterhand som miljö- och byggnadsnämnden avlog med motiveringen att åtgärden innebar påtaglig skada för ett riksintresse för totalförsvaret. Beslutet om nekat bygglov i efterhand överklagades men Länsstyrelsen i Blekinge avlog överklagandet. Länsstyrelsens beslut överklagades vidare till Mark- och miljödomstolen som överlämnade målet till regeringen för prövning. Även regeringen avlog överklagandet.

X [Bolaget] ansökte då om rättsprövning av regeringens beslut som Högsta förvaltningsdomstolen förklarade ska stå fast. Således finns det därför inget bygglov för vindkraftverket varför det den 9 mars 2023 inkom ytterligare en ansökan som omfattar ett bygglov i efterhand för vindkraftverket.

Till den nya ansökan har det inkommit en beskrivning som redovisar nya förutsättningar, se underlag *Beskrivning av projekt* ankomststämplat 2023-03-09.

Miljö- och byggnadsnämnden

Ärendet

Ärendet avser ansökan om bygglov i efterhand för ett redan uppfört vindkraftverk. Ansökan inkom, som tidigare nämnts, den 9 mars 2023.

Vid undersökning av markens förutsättningar framkom det att området ligger inom riksintresse för totalförsvaret. Miljö- och byggnadsnämnden kan enligt förvaltningslagen (2017:900), FL, begära yttrande från en annan myndighet om det är nödvändigt för utredningen. Miljö- och byggnadsnämnden skickade därmed ut en underrättelse till Försvarsmakten där de fick möjlighet att yttra sig om ansökt åtgärd. Försvarsmakten ställde sig negativa till bygglovet i sitt yttrande.

Sökande blev därefter underrättad och fick möjlighet att bemöta Försvarsmaktens yttrande med en sista svarstid till den 28 maj 2023. Sökande begärde den 23 maj 2023 om anstånd för förlängd svarstid till den 20 juni 2023. Miljö- och byggnadsnämnden gjorde bedömningen att sökande får skäligt rådrum för att bemöta Försvarsmaktens yttrande och bemötte anståndet delvis genom att förlänga svarstiden till den 12 juni 2023 klockan 08:00.

Den 12 juni 2023 inkom Bolagets ombud, X, Advokat på X med ett yttrande. Yttrandet bestod av att Bolaget vidhåller det som anförts i yttrandet inkommit den 23 maj 2023 och understryker behovet av begärt anstånd. Vidare förutsätter Bolaget att ärendet inte beslutas förrän de har inkommit med sitt yttrande.

Hur lång svarstid som kan anses lämplig får bedömas utifrån materialets omfattning. Miljö- och byggnadsnämnden anser att Bolaget har getts skäligt rådrum för sina övervägningar och utredningar, då Bolaget enbart ska ta ställning till Försvarsmaktens yttrande i det aktuella ärendet. Då miljö- och byggnadsnämnden bedömer att Bolaget har fått skäligt med rådrum ses inga hinder för att fatta beslut i ärendet.

Bedömning

Text hämtad från tjänsteskrivelsen:

Prövningen i ärendet avser bygglov i efterhand för ett redan uppfört vindkraftverk. Eftersom det rör sig om en ny ansökan är bestämmelserna i plan- och bygglagen (2010:900) tillämpliga. Vindkraftverket togs i drift i början av oktober 2013. Med anledning av att det inte finns något bygglov är utgångsläget dock att det rör sig om en prövning av ett nyuppförande av vindkraftverk.

Det faktum att vindkraftverket stått på plats och varit i drift under snart tio års tid kan därför inte beaktas i gynnande riktning vid bygglovsprövningen.

Miljö- och byggnadsnämnden

Flertalet frågor avseende vindkraftverkets lokalisering och placering har prövats i tidigare ärenden såväl enligt PBL som miljöbalken (1998:808), MB. Trots tidigare bedömningar utgör det inget hinder mot att göra förnyade bedömningar utifrån ändrade förhållanden och förutsättningar. I sammanhanget finns det emellertid skäl att särskilt beakta regeringens beslut av den 21 april 2022 i ärende Fi2019/02872 samt Högsta Förvaltningsdomstolens beslut av den 9 mars 2023 mål nr 3516-22.

Sökanden anför flera skäl till varför det vid denna prövning av ansökan nu finns andra förutsättningarna som gör det möjligt att bevilja ett bygglov i efterhand. De menar på att man har undanröjt risken för att skada fladdermöss och fåglar då vindkraftverket drivs med stoppregler periodvis. Avhjälpande åtgärder har även vidtagits mot de radiostörningar som Försvarsmakten anmält till Elsäkerhetsverket. Sökande menar på att avhjälpandet av radiostörningarna hade varit särskilt avgörande när det tidigare ärendet avgjordes av regeringen. Dessutom påtalar man att situationen i världen ser väldigt annorlunda ut och att vindkraftverket inte enbart är av enskilt intresse utan även ett mycket angeläget allmänt intresse.

Sökanden anser att det numera står klart att lokaliseringen inte är olämplig med hänsyn till risken för påverkan på fladdermöss och fåglar. I detta fall hänvisar sökanden till Mark- och miljööverdomstolens dom av den 20 oktober 2020 i mål nr M 10548–19. Prövningen i nämnda ärende avsåg emellertid inte en förutsättningslös prövning av lokaliseringens lämplighet utifrån tillämpliga bestämmelser i 2 kap. PBL. Prövningen avsåg istället huruvida ett förbud mot fortsatt drift av vindkraftverket på grund av risk för skada på fåglar och fladdermöss vore att anse som mer ingripande än vad som behövs enligt 26 kap. 9 § MB. Domstolen fann bland annat mot bakgrund av att bolaget åtagit sig att driva verket med stoppreglering, så kallat bat mode, att det vore för ingripande att förbjuda fortsatt drift av verket.

Miljö- och byggnadsnämnden har även inom ramen för en prövning av bygglov att ta hänsyn till såväl allmänna som enskilda intressen enligt 2 kap. 1 § PBL. Enligt miljö- och byggnadsnämnden skiljer sig emellertid en sådan intresseavvägning från en sådan proportionalitetsprövning som avses i 26 kap. 9 § MB och som avser pågående verksamheter som omfattas av en anmälan enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Vissa omständigheter som vid en proportionalitetsprövning enligt 26 kap. 9 § kan beaktas i gynnande riktning för verksamhetsutövaren ska vid en prövning enligt 2 kap. PBL inte beaktas eller i vart fall inte inta någon särställning.

Miljö- och byggnadsnämnden

Vad beträffar platsens lämplighet avseende naturvärden gör miljö- och byggnadsnämnden följande bedömning. Av de utredningar i form av fågel- och fladdermusinventeringar som ingått i prövningen av miljöbalksärendet framgår att det i området i anslutning till verket finns flera gynnsamma lokaler för fladdermöss och att området är både art- och individrikt. Av arter som påträffats finns flera rödlistade arter samt vissa arter som rör sig på navhöjd. Mark- och miljööverdomstolen fann att Bolaget visat att *någon beaktansvärd risk för skada på fladdermöss* inte uppkommer om vindkraftverket drivs med stoppreglering under vissa perioder samt att ett förbud om fortsatt drift av verket under sådana förhållanden vore mer ingripande av vad som behövs.

Av 2 kap. 2 § PBL framgår att prövningen av lov syftar till att mark ska användas för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till dess beskaffenhet, läge och behov. Miljö- och byggnadsnämnden anser att platsen är olämplig utifrån förekomsten av fladdermöss. Att någon beaktansvärd risk för skada på fladdermöss inte uppkommer om verket drivs med stoppreglering innebär inte att marken kan anses lämplig på sätt som avses i 2 kap. 2 § PBL. En lokalisering av en anläggning som med hänsyn till risk för skada på naturvärden inte fullt ut kan användas kan inte anses som en lämplig markanvändning. Vidare innebär lokaliseringen risk för skada på fladdermöss även om det inte skulle föreligga någon beaktansvärd risk vid drift med stoppreglering.

Uppförande av vindkraftverk kräver enligt 6 kap. 6 § punkt 6 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, bygglov om något av följande av kriterier är uppfyllda; vindkraftverket är högre än 20 meter över markytan, placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken, monteras fast på en byggnad eller har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter. Ärendet avser ansökan om bygglov i efterhand för uppförande av ett vindkraftverk med en totalhöjd på 150 meter, varför åtgärden kräver bygglov.

Förutsättningarna för ett bygglov prövas enligt 9 kap. 31 § PBL då ansökan berör en fastighet utanför detaljplanelagt område som heller inte omfattas av områdesbestämmelser. Vidare ska även prövningen omfatta huruvida åtgärden kräver planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelse.

I 2 kap. PBL beskrivs hur hänsyn ska tas till både allmänna och enskilda intressen vid prövning av bygglov.

Miljö- och byggnadsnämnden

Av 2 kap. 2 § PBL framgår att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov, och att företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Av bestämmelsen framgår att bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kap. och 4 kap. 1-8 §§ MB ska tillämpas. Genom nämnda hänvisning blir miljöbalkens hushållningsbestämmelser för marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt tillämpliga på beslut enligt PBL.

Av 3 kap. 9 § MB framgår att mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar skall enligt bestämmelsens andra stycke skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna

Vindkraftverket befinner sig inom försvarsmaktens intresseområde gällande påverkansområde för väderradar och övrigt samt stoppområde för höga objekt. Enligt 26 § FL kan en myndighet begära yttrande från en annan myndighet om det är nödvändigt för utredningen. Miljö- och byggnadsnämnden skickade därmed ut en underrättelse till Försvarsmakten där de fick möjlighet att yttra sig om ansökt åtgärd. Försvarsmakten inkom med ett yttrande 11 maj 2023 där de motsätter sig att bygglov beviljas i efterhand för vindkraftverket med anledning av påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del. I yttrandet går det att läsa följande:

”Ett stoppområde för höga objekt är ett påverkansområde kring en militär flygplats som utgör riksintresse för totalförsvarets militära del. Inom stoppområdet kan uppförandet av tillkommande höga objekt medföra påtaglig skada på riksintresset, då dessa åtgärder kan utgöra en flygsäkerhetsrisk och begränsa verksamheten vid flygplatsen.”

Miljö- och byggnadsnämnden anser det uppenbart att den militära flygverksamheten påverkas av höga objekt som är uppförda i närheten av en flygplats. Lokaliseringen av sådana objekt kan utgöra en flygsäkerhetsrisk och begränsa försvarets möjligheter att flyga fritt och öva inom området. Vad gäller frågan om aktuellt vindkraftverk påtagligt kan anses försvåra utnyttjandet av flottiljflygplatsen för totalförsvarets ändamål görs följande bedömning.

Regeringen ansåg i ärende Fi2019/02872 att vindkraftverket påtagligt kunde försvåra utnyttjandet av flottiljflygplatsen för totalförsvarets ändamål. Högsta förvaltningsdomstolen uttalade i efterföljande rättsprövning att

Miljö- och byggnadsnämnden

verket är beläget inom ett område där det anses kunna utgöra en säkerhetsrisk och där det är av vikt för försvaret att kunna flyga fritt och öva. Vad beträffar riksintresset för totalförsvaret framhöll domstolen att reglerna lämnar ett mycket litet utrymme för andra intressen, varvid hänvisades till Högsta förvaltningsdomstolens domar HFD 2014 not 42, HFD 2021 not. 51 och HFD 2022 not. 37. Högsta förvaltningsdomstolen uttalade vidare att de bestämmelser som regeringen grundat sitt ställningstagande på är allmänt och ger ett förhållandevis stort utrymme för olika bedömningar. Högsta förvaltningsdomstolen fann att regeringen vid sitt beslutsfattande hållit sig inom det bedömningsutrymme som tillämpliga bestämmelser innefattade.

Av Försvarmaktens yttrande i förevarande ärende framgår att försvaret alltjämt har synpunkter gällande lokaliseringen av vindkraftverket och att dess lokalisering kan utgöra en flygsäkerhetsrisk och begränsa verksamheten vid flygplatsen. Sökanden har gjort gällande att nya omständigheter medfört att lokaliseringen inte längre är olämplig med hänsyn till totalförsvarets riksintressen. Sökanden hänvisar till Elsäkerhetsverkets beslut av den 8 februari 2023, av vilket framgår att "Försvarmakten har nu meddelat att de anser sig vara helt nöjda med situationen och inte har något att anmärka på att vindkraftverket fortsätter att vara driftsatt."

Miljö- och byggnadsnämnden kan konstatera att Elsäkerhetsverkets beslut av den 8 februari 2023 har sin grund i att Elsäkerhetsverket anmält radiostörningar från vindkraftverket varför dess beslut och Försvarmaktens uttalande i ärendet måste anses begränsat till de radiostörningar som verket gav upphov till. Mot denna bakgrund kan inte Försvarmaktens uttalande i ärendet tolkas som ett ställningstagande ifråga om verkets lokalisering. Det kan vidare konstateras att Försvarmakten vid senare tillfälle i yttrande av den 11 maj 2023 uttryckligen förklarat att vindkraftverket medför påtaglig skada för riksintresset Ronneby flottiljflygplats och att Försvarmakten motsätter sig att bygglov beviljas. Med anledning av detta anser miljö- och byggnadsnämnden att det till följd av Försvarmaktens uttalande i ärendet saknas skäl att frånga de ställningstaganden beträffande totalförsvarets riksintresse som följer av Regeringens beslut av den 21 april 2022 i ärende Fi2019/02872 och Högsta förvaltningsdomstolen dom den 6 mars 2023 i mål nr 3516-22.

Sökanden har gjort gällande att omvärldsläget nu är sådant att det finns anledning att beakta inte bara det enskilda intresset av att driva vindkraftverket utan även det mycket angelägna allmänna intresset av utbyggnad av förnybar energi mot bakgrund av klimatomställningen och den ökade elektrifieringen av samhället. Miljö- och byggnadsnämnden ifrågasätter inte behovet av förnybar energi och att åtgärder behöver vidtas för att möta en ökad elektrifiering av samhället. Utrymmet för att beakta

Miljö- och byggnadsnämnden

andra intressen än riksintresset för totalförsvaret är emellertid mycket begränsat (se Högsta förvaltningsdomstolen dom den 6 mars i mål nr 3516-22 med hänvisningar). Vidare är det att märka att omvärldsläget efter Rysslands invasion i Ukraina även framhäver behovet att värna om totalförsvarets riksintressen. Med anledning av detta och då utrymmet att beakta andra intressen än totalförsvarets riksintressen är mycket litet bedömer miljö- och byggnadsnämnden att det saknas bedömningsutrymme att avvika från de ställningstaganden beträffande riksintresset som följer av Regeringens beslut av den 21 april 2022 och Högsta förvaltningsdomstolen dom den 6 mars 2023 i mål nr 3516-22. Således gör miljö- och byggnadsnämnden bedömningen att vindkraftverket innebär påtaglig skada för ett riksintresse för totalförsvaret.

Vidare ska bebyggelse och byggnadsverk enligt 2 kap. 6 § utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan, åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar, samt behovet av framtida förändringar och kompletteringar.

Vid planläggning och i andra ärenden samt vid åtgärder avseende byggnader som inte ingår i ett ärende enligt denna lag ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas.

Vindkraftverket placeras enligt ansökan på en höjd och får en totalhöjd om 150 meter. I ansökan anför man att det inte blir en ytterligare påverkan på landskapsbilden med ett bygglov då vindkraftverket redan stått på platsen i fem år. Miljö- och byggnadsförvaltningen kunde vid ett platsbesök konstatera att området är ett öppet odlingslandskap i en dalgång med tillhörande torp och gårdar väl utplacerade i den sluttande terrängen som omgärdas av en skogsriddå. Vindkraftverket är placerad på en höjd uppe i skogen där verket höjer sig högt över trädtopparna. Trots vindkraftverkets placering i skogen ger det med sin storlek och höjd en dominant upplevelse över landskapsbilden.

Till Ronneby kommuns antagna översiktsplan *Ronneby 2035* har ett tematiskt tillägg gjorts, *Ronneby vindkraftsplan*, som fick laga kraft 3 maj 2012. I den antagna vindkraftsplanen har flera potentiella områden pekats ut för möjlig etablering av grupper med vindkraftverk. Dessa utpekade områden är framtagna med hänsyn till respektavstånden till samhällsbyggnadsintressen och andra markanvändningsintressen. Man påtalar även att flera faktorer kan påverka med buller för befintliga bostäder

Miljö- och byggnadsnämnden

och att dessa faktorer är viktiga att ta hänsyn till. Enligt planen bör vindkraft ha ett skyddsavstånd till bostäder om 500 meter. Närmaste tre bostäder ligger mellan 450-500 meter ifrån vindkraftverket. Inga områden vid kusten är utpekade för etablering av vindkraftverk däremot har kommunen bestämt att enstaka verk kan etableras om de är förenliga med omkringliggande intressen. Det får förstås utifrån vindkraftsplanen att kommunen inte är negativt inställd till enskilda vindkraftverk men att man ändå hellre ser en gruppbebyggelse inom de utpekade områdena där vindkraftverk bedömts som lämpliga. Även om en gruppbebyggelse upptar ett större område ger det sammantaget en mindre omgivningspåverkan än enskilda verk. Detta sett till de skyddsavstånd som krävs för att bebyggelse sen ska kunna komma till stånd.

Frågan om olägenheter prövas med stöd av 2 kap. 9 § PBL som menar att placeringen och utformningen av ett byggnadsverk inte får ske så byggnadsverket kan medföra sådan påverkan på omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt. Sedan vindkraftverket togs i bruk 2013 har åtskilliga klagomål från boende runt omkring inkommit till miljö- och byggnadsförvaltningen gällande buller men även några klagomål gällande skuggeffekt, se miljöenhetens ärenderapport med inkomna klagomål gällande vindkraftsverket på Lilla Kulleryd X. I den antagna vindkraftsplanen beskrivs det tydligt att vindkraft bör ha ett skyddsavstånd till bostäder om 500 meter. De tre närmsta bostadshusen ligger 450-500 meter från vindkraftverket vilket innebär att det placerats närmre bostäder än rekommendationen. Det ska dock påtalas att skyddsavståndet enbart är en rekommendation men att så många klagomål inkommit påvisar att bullret som vindkraftverket uppbringar ger en påtaglig ljudnivå för närliggande bostäder. Miljö- och byggnadsnämnden gör bedömningen att den påtagliga ljudnivån från vindkraftverket är en uppenbar olägenhet som inte är förenlig med 2 kap. 9 § PBL.

Miljö- och byggnadsnämnden kan inte se att vindkraftverket är av den art att det skulle kunna ses som ett angeläget allmänt intresse. Visserligen är vindkraft en del av den nationella satsningen för så kallad grön energi, men den påverkan som detta vindkraftverk gör sett till de olägenheter som har konstaterats ovan kan det fastställas att vindkraftverket är av enskilt intresse. Vad beträffar riksintresset för totalförsvaret, lämnar reglerna ett mycket litet utrymme för att hänsyn till andra intressen (se HFD 2014 not. 42 och HFD 2014 not. 43 samt HFD 2017 not. 14 och HFD 2021 not. 16.)

Sammantaget gör miljö- och byggnadsnämnden bedömningen att det allmänna intresset väger tyngre än det enskilda intresset i förevarande ärende

Miljö- och byggnadsnämnden

varför ansökt åtgärd inte uppfyller kraven enligt 9 kap. 31 § PBL och bygglov kan därför inte ges i efterhand.

Motivering av avgift

Miljö- och byggnadsnämnden får enligt 12 kap. 8 § PBL ta ut avgifter för beslut om lov och andra kostnadskrävande åtgärder.

För avslag för vindkraftverk, enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige (KF) 2022-02-24 § 36 och reviderades genom beslut av KF 2022-06-22, § 133, tabell A 18.1 ska avgiften tas ut för nedlagt arbete enligt tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp.

Enligt tabell A 4.6 för bygglov av uppförande av vindkraftsverk ska avgiften utgå ifrån nedlagd tid i ärendet. Handläggningstiden i ärendet uppgår till 35 timmar. Timavgiften för år 2023 uppgår till 1 035 kronor. Avgiften bestäms därför till 36 225 kronor.

Byggnadsnämnden ska enligt 9 kap. 27 § första och andra stycket PBL handlägga ärenden om lov skyndsamt. Nämnden ska meddela sitt beslut om lov inom tio veckor från

1. den dag ansökan kom in till nämnden, eller
2. den senare dag då ytterligare underlag kom in till nämnden från sökanden på hans eller hennes initiativ.

Om nämnden inom tre veckor från den dag som anges i första stycket 1 eller 2 har förelagt sökanden enligt 22 § första stycket att avhjälpa en brist i ansökan, räknas tidsfristen i första stycket från den dag då bristen avhjälpes.

Ansökan inkom till miljö- och byggnadsförvaltningen den 9 mars 2023. Sökande kom in med ytterligare underlag på eget initiativ den 21 mars 2023, vilket resulterar i att tidsfristen i ärendet går ut den 2 maj 2023. Miljö- och byggnadsnämnden håller sig därmed inte inom tidsfristen om att besluta i ärendet inom 10 veckor.

Remissutskick skickades ut till försvarsmakten den 29 mars 2023. Försvarsmakten begärde förlängd svarstid till den 19 maj 2023, vilket miljö- och byggnadsnämnden godtog då deras remissvar är av stor vikt för beslut i ärendet.

Sökande fick därefter möjlighet att bemöta försvarsmaktens erinran med en sista svarstid till den 28 maj 2023. Sökande begärde den 23 maj 2023 om anstånd för förlängd svarstid till den 20 juni 2023. Miljö- och byggnadsnämnden bemötte anståndet delvis genom att förlänga svarstiden till den 12 juni 2023 klockan 08:00.

Miljö- och byggnadsnämnden

Enligt 12 kap. 8 a § första stycket PBL ska avgiften reduceras med en femtedel för varje påbörjad vecka som en tidsfrist enligt 9 kap. 27 § första stycket överskrids. Eftersom att tidsfristen i förevarande ärende har överskridits med 7 veckor medför detta att avgiften ska reduceras med 100 % enligt rubrik 4.6 i taxetabellens allmänna del. Avgiften uppgår därmed till 0 kronor.

Underrättelse

Enligt 9 kap. 25 § PBL ska byggnadsnämnden underrätta dem som avses i 5 kap. 11 § första stycket 2 och 3 och ge dem tillfälle att yttra sig över en ansökan som avser en åtgärd som

1. innebär en avvikelse från en detaljplan eller områdesbestämmelser, eller
2. ska utföras i ett område som inte omfattas av en detaljplan, inte är reglerad i områdesbestämmelser och inte heller är en sådan åtgärd som avses i 31 a § 1.

Om ett stort antal personer ska underrättas, får nämnden tillämpa 5 kap. 35 § första stycket 2.

Underrättelse enligt första stycket behöver inte ske om det är uppenbart att lov inte kan ges.

Av skäl som närmare utvecklas ovan, görs bedömningen att det är uppenbart att lov inte kan ges för den ansökta åtgärden. Miljö- och byggnadsnämnden har därför inte gjort någon underrättelse enligt 9 kap. 25 § tredje stycket PBL.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

Att avslå ansökan om bygglov för nybyggnad av vindkraftverk i efterhand.

Avgiften uppgår till 0 kronor.

Miljö- och byggnadsnämnden

Deltar i debatten

I debatten deltar Lennart Gustafsson (L), Lennarth Förberg (M), Tony Holgersson (SD), Pär Dover (S), Anna-Karin Wallgren (S), Hillevi Andersson (C), Birger Palmqvist (KD) och Peter Bowin (V).

Yrkanden

En enig miljö- och byggnadsnämnd yrkar att miljö- och byggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet för fortsatt handläggning på miljö- och byggnadsförvaltningen samt att ärendet blir omedelbart justerat.

Miljö- och byggnadsnämndens bedömning/motivering

Sökanden har begärt anstånd med att inkomma med yttrande till den 20 juni 2023. Miljö- och byggnadsnämnden anser att sökanden givits skäligt rådrum för att inkomma med yttrande genom att tidigare delvis ha beviljat anstånd till den 13 juni 2023. För att försäkra sig om att sökanden likväl ges skäligt rådrum anser miljö- och byggnadsnämnden att ärendet ska återremitteras till förvaltningen för fortsatt handläggning varvid förvaltningen ska ta ställning till om sökanden ska ges anstånd till den 20 juni 2023.

Propositionsordning

Ordförande Lennart Gustafsson (L) ställer proposition på yrkandet och finner att miljö- och byggnadsnämnden bifaller detsamma.

Miljö- och byggnadsnämnden

Underlag

Ansökan inkommen 2023-03-09.
Beskrivning av projekt inkommen 2023-03-09.
Anmälan om kontrollansvarig inkommen 2023-03-21.
Förslag till kontrollplan inkommen 2023-03-21.
Bilaga beslut elsäkerhetsverket inkommen 2023-03-09.
Bilaga fastighetsrapport inkommen 2023-03-09.
Bilaga registreringsbevis inkommen 2023-03-09.
Dom från MÖD inkommen 2023-03-09.
Ansökan enligt PBL inkommen 2018-08-21.
Vindkraftsplan antagen 2012-03-29.
Försvarsmakten yttrande inkommen 2023-05-11.
Sökandes första begäran om förlängd svarstid inkommen 2023-05-23.
Miljö- och byggnadsnämndens delvis godkännande av svarstid expedierad 2023-05-26.
Sökandens andra begäran om förlängd svarstid 2023-06-12.
Högsta förvaltningsdomstolen dom mål nr 3516-22.
Regeringens beslut av den 21 april 2022 i ärende Fi2019/02872
Ärenderapport gällande klagomål för vindkraftverk, Miljöenheten Ronneby kommun.
E-post från X, inkom 2023-06-13.
Yttrande i tillsynsärende MBN 2023-000225, 2023-06-13 - #42839945 v1.
Bilaga 1 - Yttrande i ärende MBN 2023-000125 den 23 maj 2023 - #42834110.
Bilaga 2 - Yttrande i bygglovsärende MBN 2023-000125 den 12 juni 2023.

Tjänsteskrivelse av bygglovhandläggarna Klara Andersson, Elin Hellström, Märta Björk och förvaltningsjurist Oskar Engdahl senast uppdaterad 2023-06-12.

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämndens bedömning/motivering av beslutet:

Sökanden har begärt anstånd med att inkomma med yttrande till den 20 juni 2023. Miljö- och byggnadsnämnden anser att sökanden givits skäligt rådrum för att inkomma med yttrande genom att tidigare ha beviljat anstånd till den 13 juni 2023. För att försäkra sig om att sökanden likväl ges skäligt rådrum anser miljö- och byggnadsnämnden att ärendet ska återremitteras till förvaltningen för fortsatt handläggning varvid förvaltningen ska ta ställning till om sökanden ska ges anstånd till den 20 juni 2023.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar:

Miljö- och byggnadsnämnden återremitterar ärendet till miljö- och byggnadsförvaltningen för fortsatt handläggning.

Miljö- och byggnadsnämnden justerar ärendet omedelbart.

Exp:

Med delgivningskvitto och besvärshänvisning till:

X

För kännedom till:

Expeditionen (avgiften)

Akten

X

X

X

Försvarsmakten, Högkvarteret, 107 85 Stockholm

Miljö- och byggnadsnämnden

Hur man överklagar:

Hos vem ska beslutet överklagas?

Miljö- och byggnadsnämndens beslut kan skriftligen överklagas hos Länsstyrelsen i Blekinge län.

Var lämnas överklagandet?

Skrivelsen ska lämnas/skickas till

Miljö- och byggnadsnämnden

Besöksadress: Karlshamnsvägen 4

Postadress: 372 80 Ronneby

Tid för överklagande

Miljö- och byggnadsnämnden ska ha fått din skrivelse **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet.

Hur man utformar sitt överklagande

Ange vilket beslut du överklagar och ärendets diarienummer.

Skriv gärna varför du tycker att miljö- och byggnadsnämndens beslut är fel och hur du tycker att beslutet ska ändras. Du får också gärna skicka med handlingar som du tycker stödjer din ståndpunkt.

Underteckna överklagandet

Skrivelsen ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer dagtid. Om du anlitar ombud kan ombudet underteckna skrivelsen. Skicka i så fall med fullmakt